POLSKA INFORMACJA POLITYCZNA

agencja publicystyczna

INFORMATION POLITIQUE POLONAISE . AGENCE DE PRESSE

ADRES: WARSZAWA, UL. ALBERTA 6. ADRES TELEGR. "POLINF" TEL. 2.50-05. KONTO P.K.O. 171.90.

Nr.27/66/ Warszawa, dnia 14 lipca 1937 r.

WYGAŚNIĘCIE KONWENCJI GENEWSKIEJ

Dnia 15 lipca r.b. wygasa t. zw. Konwencja Genewska, zawarta między Polską a Niemcami dn. 15 maja 1922 r. w wyniku uchwały Konferencji Ambasadorów z dn. 20 października 1921 r. Uchwała ta, przeprowadzając podział terytorium plebiscytowego Górnego Śląska, nałożyła ró nocześnie na obie strony obowiązek zawarcia umowy na lat piętnaście. Zasadniczym celem umowy było stworzenie piętnastoletniego okresu przejściowego, w ciągu którego obie części Górnego Śląska, definitywnie inkorporowane przez odnośne państwa, miałyby z jednej strony możność przeprowadzić całkowicie, lecz stopniowo i bez wstrząsów, rozdział wszystkich interesów, wynikających z uprzedniej jedności obszaru plebiscytowego, z drugiej zaś strony sharmonizować się stopniowo pod względem gospodarczym z resztą obszaru każdego z państw przynależności. Umowa z dn. 15 maja 1922 r. stwarzała równocześnie dla obu części Górnego Śląska specjalny régime

ochrony mniejszości. Czuwanie nad wykonywaniem postanowień poszczególnych części Konwencji Genewskiej powierzone były instytucjom międzynarodowym, a mianowicie: Komisji Mieszanej pod przewodnictwem p. Calondera z siedzibą w Katowicach oraz Trybunałowi Rozjemczemu pod przewodnictwem p.Kaeckenbecka z siedzibą w Bytomiu. Ostateczną instancją odwoławczą, w ściśle przez Konwencję oznaczonych wypadkach, była Rada Ligi Narodów względnie Trybunał Haski.

Nie można zaprzeczyć, że cały szereg postanowień Konwencji Genewskiej np. w dziedzinie gospodarczej odpowiadało interesom tego terytorium i przyniosło skutki dodatnie. Régime przejściowy, ustalony przez Konwencję, wprowadził jednak na obszar Górnego Śląska cały szereg najzupełniej zbytecznych komplikacji typu głównie proceduralnego, które utrudniały normalne układanie się stosunków wewnętrznych w Województwie Śląskim i znajdowały niejednokrotnie szkodliwe odbicie w stosunkach międzynarodowych Rzeczypospolitej. Wygaśnięcie postanowień Konwencji Genewskiej kładzie oczywiście kres tej sytuacji.

Zbliżanie się momentu wygaśnięcia Konwencji Genewskiej nasuwało konieczność przestudiowania tych uwzględnionych w Konwencji zagadnień z dziedziny gospodarczej i technicznej, które pozostały aktualne. Zaznaczyć zresztą należy, że w ciągu 15 lat istnienia Konwencji cały szereg tych działów stracił znaczenie, ponieważ bądź zostały one wykonane, a tym samym stały się nieaktualne, bądź też naturalny rozwój warunków automatycznie przeprowadził ich likwidację. Wreszcie szereg spraw, dotyczących obu części Górnego Śląska, zostało uregu-

lowanych niezależnie od Konwencji drogą bezpośredniego porozumienia obu Rządów.

W wyniku tych studiów przeprowadzone zostały w ostatnich czasach rozmowy polsko-niemieckie, które w atmosferze układu z 1934 r., na zasadzie obopólnego zrozumienia, doprowadziły do uzgodnienia poglądów i zawarcia porozumień w szeregu kwestii, jak np. kominikacja kolejowa, sprawy opieki społecznej, ruch graniczny, działalność banków oraz towarzystw ubezpieczeń i t.p. Porozumienia te były już omówione w odpowiednich komunikatach, wydanych przez oba Rządy. Ponadto w najbliższym czasie zbierze się Sesja Sejmu i Senatu dla wydania związanych z tą sprawą niezbędnych aktów ustawodawczych.

Wygaśnięcie zobowiązań Konwencji Genewskiej nie pociągnie bynajmniej za sobą jakiejkolwiek radykalnej zmiany polityki Rządu Polskiego w odniesieniu do Śląska. Wręcz przeciwnie. Komplikacje proceduralne Konwencji nie były w stanie przeszkodzić ani procesowi konsolidacji naszego Państwa ani też prowadzeniu przez Rzeczpospolitą polityki wewnętrznej i zewnętrznej, odpowiadającej istotnym interesom Polski. Polityka ta będzie poprostu kontynuowana również i po piętnastym lipca, a dotychczasowy układ stosunków na Górnym Śląsku znajdzie w ramach zasadniczych ustaw państwowych polskich właściwą formę, której harmonia nie powinna być zakłócona.

..ooOoo..